

Ka yeneke yin nyic

Nyooth de athöörke nyiny raan

Raan aye thiec be athor yene nyic nyuoth tele yen thionj ne pom VicRoads (Ci man ala raan thurumbil de gar piny ka le kor ne athör kueth arabiya). Na kene athöör pieth yeneke yin nyic nyuoth keyin ci pom thionj. Apieth ba akut de VicRoads thiéc ne thaj tæu yin theék binke lo tenonj keek agoki lek yin apieth ye athor cit ɔo yiki kɔɔr.

Ba lueth luel ka ba athöör lei nyooth ee awanydit areetic ku kaleu bene yin kuum ka tæu yin aräathic.

Yen athor cit ɔo ye kɔɔr ba lar?

Ne pöm ke thiéc yic kedhia, ke yin kɔɔr ba ke athöörke laar:

- Athor tonj de akut A (tij rinke ne bukic piny ene)

KU

- Athor tonj de akut B (tij rinke ne apam kuany apame cok)

Athor tonj de keekic akɔɔr be tecerj ne Victoria nyooth. Na cin athor tonj nɔɔjic rinke tecerj ke yin be thiec ba athorde nyuoth.

Athöör yeke kɔɔr

Athor yene yin nyic ayene athilide kɔɔr. Poteköpi aye ræc. Athor ci gɔt ne thöök kɔk aye kɔɔr be waric ne denjlith kube laar keci gutic ne ketim yeyen nyuoth lan ye athili. Naci athöörku gɔt ne thöök kɔk keyin kabe keek cok warkeic ne wëuku.

Athöör to ne thöök kɔk aye kɔɔr beke waric ne:

- Athook to rin ne bukic tenonj akut mac luoi de athöök mane ye cɔl NAATI, ka
- Warke yic ne muktap ne nyinwut ne Australia, ka
- Biki eke cikeek waric piny jor yin rot thin.

Athöör ke akut A

- Pathpot de Australia (kudhiac ke kenic thok ne nin kaken run kerou laar ne tonj thök en yic).
- Pathpot de piny jor yin rot thin (Naci yic ca thok aci run kerou lo, kekaye gam tecin yen mat kene athör de rëerdu ne Australia mane yene yin nyic ke yin ci ya raan reer e pane, ci mande athör rëer athær ne Australia).
- Cäta dun dhieth ne Australia, ka athör cin rinku ger tenonj Akutnom de Gen Dhieth, Thou ku Thiek. Cäta de dhieth ye nök ne panykɔu ace gam.
- Athör de nyiny raan ye Muktap de Pathpot gam (Yen aye yien kɔc lo piny de Norfolk Island).
- Kan de bolith nɔɔjic thura (Kan de raan lui ke bolith ku kakene pioc be ya bolith aye ræc)
- Kan de ran lui keye de nyinwut man ye gam ne Muktap de akuma ye nyin tiit ne luoi de cërj röör
- Athör ci yien yin bin ya raan de ye pinye ka athor de cath yon biyin Australia ci yien yin ne Akutnom de Abaköök ka muktap de pathpot.
- Athore kueth Arabiya ne Australia nɔɔjic thuradu (ee guot athör kueth ci ci yien yin ne Australia ku nɔɔjic thuradu ku dhiéc kekenic thok ne nin ku aci yic ca thok keka ye gam te kene en run kerou bak nhiim ka athör kueth mabuor ne victoria ku athor de muk dhanj aye gam).
- Kan de NSW nɔɔjic thura (man ye gam ne akutnom de NSW RTA gɔl thok de Pëi thierkurou ke ye nin 14 run 2005).

KA

- Thura dun to emen kene akutnom VicRoads.

Athöör ke akut B

Toŋ deke athöör ke aköör:

- Kan de mediker
- Kan de konthécön
- Kän de alathkeer cilo maac
- Guot de kan yene yin kuony ci yien yin ne akuma de Australia
- Kan de mən̄h thukul
- Kan de bəŋ ka guot ne kande de löm wëu.
- Kan nɔŋic thura de raan lui kene akuma de wilaya ka akumadit de Canberra
- Kan ye run nyuoth, kan de kiypäth
- Kan de alathkeer ke Australia nɔŋic thura (kët ke köc cie jiei ace gam)

KA

Guot athör toŋ de ke athöörke kudhiɛc ke kenic thok nin kaken run tok laar ne toŋe thökenic

- Pathpoth ka warageŋ de bəŋ
- Wereŋ de cuer piny de gath, telepun ka karaba

KA

Guot athör toŋ de ke athöörke kudhiɛc ke kenic thok nin kaken run kerou laar ne toŋe thökenic

- Kan de cuer de bany
- Athör de luny bei ne jiecic
- Kan ye run ke raan nyuoth ye gam ne Akut de Consumer Affairs Victoria
- Athör de kueth Arabiya ne Victoria nɔŋic Thura de raan
- Wereŋ cuer piny de piu
- Wereŋ awata de kanthil de tecer
- Wereŋ yïi de piny

Athör ye yin nyuoth lan ciëŋ yin ne Victoria

Yin be athör toŋ de ke athöörke nyuoth **tekene** tecer gor ne werekic ka **wëc** kene keci gor ne athöör ke Akut A ka B yic.

- Athöör te yëc ka athör de jure yot mane ye tecer nyuoth.
- Athör de kueth Arabiya köör be bəŋ waric bə ya athör jot ka wereŋe cuer piny de weu ke Arabiya tenoŋ VicRoads
- Warageŋ de muktap awata (ke de run war ka kede ye rune).

Naci röt leu ba athör ye tecer nyuoth gam keyin bə raan ye cätdu cök get athör man nyic yin ku be:

- Dhil thany ne raan nɔŋ athör kueth Arabiya ne Victoria kucireer kene yin ne pëi ke 12 leer tueŋ, ku
- Be rinku kene tecer tau athöric
- Rinke cätdu, namba den athör kueth Arabiya tääu thin ku be thany

Ke welke ayekeek thiaŋ ne pom de thiecic ne köl thier yin pom kueth Arabiya.

Nyuoth de wëre rin

Yin be athör toŋ de ke athöör ke nyuoth te **wëci** rinku kene rin to ne Athöör ke akut A ka B yic:

- Cäta de thiek ci gam yin ne Akutnom de Gen Dhieth, Thou ku Thiek ne Australia
- Waragëëk ke puok de thiek (nyuoth rin jot ku)
- Athör de cuet (Te game yen ke ne thok de pëi thier kutoŋ, run 1986 ne Victoria)
- Cäta de wər rin (Te game yen ke ne thok de pëi thier kutoŋ, run 1986 ne Victoria)

For further information visit vicroads.vic.gov.au or call **13 11 71** or visit a **VicRoads Customer Service Centre**.

Information provided in this Fact Sheet is correct at the time of printing and may be subject to change.